

Beata Prokopczyk

"Powieści, listy", Anna Mostowska,
wstęp i oprac. ed. M. Urbańska, Łódź
2014 : [recenzja]

Czytanie Literatury : łódzkie studia literaturoznawcze nr 3, 515

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

naświetlenie z różnych stron. Za nieprzypadkowe należy też uznać usytuowanie owych grup w nadrzędną całość, jaką jest książka, wraz z relacjami pomiędzy nimi. Dwie części: *Dzieci i młodzież w świecie prasy i Internetu* oraz *Dzieci i młodzież w świecie telewizji i radia* wzajemnie uzupełniają się i dopiero odczytywane jako całość tworzą panoramę społeczeństwa medialnego, w ramach którego funkcjonują obie wymienione grupy odbiorców.

Obie – przywołane wyżej – części stanowią punkt wyjścia do refleksji zawartej w trzeciej: *Dzieci i młodzież jako uczestnicy kultury*. Jest ona najbardziej zróżnicowana tematycznie, co wynika ze specyfiki zagadnienia: nie brak tu artykułów poświęconych działaniom propagującym czytelnictwo, rozważań nad społeczno-kulturowymi uwarunkowaniami ugruntowywania nawyku czytania poprzez kontakt z różnymi postaciami książki.

(AM)

Anna Mostowska, *Powieści, listy, wstęp i oprac. edytorskie M. Urbańska, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014.*

Opracowane zgodnie z zasadami edytorstwa naukowego wydanie powieści i listów Anny Mostowskiej to pierwsza edycja krytyczna tych tekstów od czasu ich pierwodruku na początku XIX wieku. Publikacja, przygotowana przez Monikę Urbańską, składa się z dwóch bloków: jeden poświęcony jest utworom prozatorskim Mostowskiej, drugi – jej korespondencji. We wprowadzeniu do lektury, poprzedzającym zasady opracowania edytorskiego i następujące po nich teksty dwunastu powieści, przedstawiono m.in. biografię autorki jednej z pierwszych polskich powieści historycznych (z uwzględnieniem roli tej pisarki jako tłumaczki i parafrazatorki), problemy edycji jej utworów, stan intelektualnej kondycji kobiet na przełomie XVIII i XIX wieku oraz historię powieści gotyckiej – gatunku, w który wpisują się wybrane teksty zawarte w niniejszej publikacji. Powieści zostały przeanalizowane we wstępie przede wszystkim pod kątem propagowanych w nich wartości: religijnych, moralnych, rodzinnych i patriotycznych. Szczegółowo omówiono także utwory Mostowskiej na tle innych powieści oświeceniowych oraz charakter poprzedzających je przedmów. Nie mniej ważną część książki stanowią dwa rozdziały znajdujące się przed edycją listów Mostowskiej do Józefa Zawadzkiego, w których opisano konflikt między pisarką a wydawcą oraz nakreślono jego sylwetkę. Na końcu znajdują się bibliografia i indeks nazwisk.

(BP)

Jan Muszkowski – ludzie, epoka, książki: tradycje i kontynuacje, red. Grzegorz Czapnik, Zbigniew Gruszka, Jacek Ladorucki, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Łódź–Warszawa 2014.

W książce objęto naukową refleksją poglądy wybitnego teoretyka, nauczyciela i popularyzatora wiedzy o książce – prof. dr. Jana Muszkowskiego (1882–1953), współorganizatora Uniwersytetu Łódzkiego, twórcy pierwszej w Polsce Katedry Bibliotekoznawstwa (1945).